

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za teška
kršenja međunarodnog humanitarnog
prava počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-74-T
Datum: 29. maj 2008.
Original: FRANCUSKI

PRETRESNO VIJEĆE III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti
sudija Árpád Prandler
sudija Stefan Trechsel
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua, rezervni sudija
Sekretar: g. Hans Holthuis
Nalog od: 29. maja 2008.

TUŽILAC

protiv

**Jadranka PRLIĆA
Brune STOJIĆA
Slobodana PRALJKA
Milivoja PETKOVIĆA
Valentina ĆORIĆA
Berislava PUŠIĆA**

JAVNO

**Nalog s pojašnjenjem
Odluke o usvajanju smjernica za izvođenje dokaza odbrane**

Tužilaštvo:

g. Kenneth Scott
g. Douglas Stringer

Zastupnici optuženih:

g. Michael Karnavas i gđa Suzana Tomanović za Jadranka Prlića
gđa Senka Nožica i g. Karim A. A. Khan za Brunu Stojića
g. Božidar Kovačić i gđa Nika Pinter za Slobodana Praljka
gđa Vesna Alaburić i g. Nicholas Stewart za Milivoja Petkovića
gđa Dijana Tomašegović-Tomić i g. Dražen Plavec za Valentina Ćorića
g. Fahrudin Ibrišimović i g. Roger Sahota za Berislava Pušića

I. UVOD

1. Pretresno vijeće III (dalje u tekstu: Vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), rješava po *“Petković Defence submission on issues raised in court on Thursday 22 May 2008 concerning re-examination of Defence witnesses including criteria for calculating the use of time allocations for the Defence cases”* /*“Podnesak Petkovićeve odbrane u vezi s pitanjima pokrenutim u sudnici u četvrtak 22. maja 2008., u vezi s dodatnim ispitivanjem svjedoka odbrane, uključujući kriterije za izračunavanje vremenskih potreba za izvođenje dokaza odbrane”*/ koji su zastupnici optuženog Petkovića (dalje u tekstu: Petkovićeva odbrana) podnijeli 26. maja 2008. (dalje u tekstu: Zahtjev), u kojem od Vijeća traže da se izjasni o izvjesnom broju pitanja u vezi s tumačenjem Odluke o usvajanju smjernica za izvođenje dokaza odbrane koju je Vijeće donijelo 24. aprila 2008. (dalje u tekstu: Odluka od 24. aprila 2008.).

II. HISTORIJAT POSTUPKA

2. Na pretresu održanom 22. maja 2008. Petkovićeva odbrana i zastupnici optuženog Prlića (dalje u tekstu: Prlićeva odbrana) raspravljali su o tumačenju smjernica usvojenih Odlukom od 24. aprila 2008., a posebno o onima koje se odnose na dodjeljivanje vremena za dodatno ispitivanje.¹ Na kraju tog pretresa predsjedavajući vijeća je Petkovićevu odbranu pozvao da svoje stavove o ovoj temi dostavi u obliku pismenog podneska.²

3. Shodno tom pozivu, Petkovićeva odbrana je dostavila Zahtjev.

4. Dana 28. maja 2008. Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) je dostavilo *“Podnesak tužioca u vezi s podnescima odbrane o pitanju dodjeljivanja vremena za dodatno ispitivanje”* (dalje u tekstu: Podnesak) u kojem tužilac iznosi svoj stav o tumačenju stavki Odluke od 24. aprila 2008. o kojima se raspravljalo na pretresu od 22. maja 2008. godine.

III. ARGUMENTI STRANA

¹ Transkript pretresa na francuskom jeziku (dalje u tekstu: T(f)) od 22. maja 2008., str. 28490, 28500 i 28501, 28505-28511.

² T(f), od 22. maja 2008., str. 28511.

5. Petkovićeva odbrana u Zahtjevu od Vijeća traži da izjavi sljedeće: 1) da vrijeme unaprijed odobreno za ispitivanje pojedinog svjedoka odbrane obuhvata samo vrijeme za glavno ispitivanje svjedoka, a ne i vrijeme za dodatno ispitivanje, 2) da se, ako to zatraži strana koja je izvela svjedoka, mora odobriti dodatno ispitivanje, i 3) da će Vijeće dodijeljivati dovoljnu količinu vremena za dodatno ispitivanje, u zavisnosti od tema pokrenutih u okviru unakrsnog ispitivanja svjedoka.³

6. U Podnesku tužilac izražava saglasnost sa stavom Petkovićeve odbrane da bi vrijeme koje se dodjeljuje za ispitivanje pojedinog svjedoka moralo da obuhvata samo vrijeme za glavno ispitivanje, a ne i vrijeme za dodatno ispitivanje.⁴ Međutim, tužilac se protivi tome da Vijeće zagaruje odbrani pravo da uvijek sprovede dodatno ispitivanje. Tužilac iznosi da je Vijeće u okviru izvođenja dokaza optužbe odobrilo vrlo malo, štaviše nimalo vremena za dodatno ispitivanje svjedoka optužbe.⁵

IV. DISKUSIJA

7. Vijeće preliminarno podsjeća na to da se ovdje rješava po zahtjevu koji je tužilac podnio 20. maja 2008. i u kojem on od Vijeća traži da se izmijene neka od pravila usvojena Odlukom od 24. aprila 2008. godine.⁶ Vijeće tek očekuje odgovore ostalih strana u postupku. Pojašnjenje koje slijedi stoga se odnosi isključivo na smjernice usvojene 24. aprila 2008. godine. Riječ je samo o pojašnjavanju, a ne i o mijenjanju Odluke od 24. aprila 2008. godine.

8. Prije svega, Vijeće želi da podsjeti da, prema pravilu 85(B) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), strana koja izvodi svjedoka nakon glavnog ispitivanja i unakrsnog ispitivanja može sprovesti i dodatno ispitivanje. To pravilo preuzeto je i u smjernici br. 1, u paragrafu 2 Odluke od 24. aprila 2008. godine. Međutim, prema formulaciji iz smjernice br. 3, par. 9 Odluke od 24. aprila 2008., dodatno ispitivanje ograničeno je na pitanja na koja se odnosilo unakrsno ispitivanje. Da bi se Vijeću omogućilo da izvršava svoju obavezu kontrolisanja načina ispitivanja svjedoka iz pravila 90(F) Pravilnika, ova smjernica strani koja sprovodi dodatno ispitivanje postavlja obavezu da prije njegovog početka precizira pitanja pomenuta u unakrsnom ispitivanju na koja će se njeno dodatno ispitivanje odnositi.

³ Zahtjev, par. 2.

⁴ Podnesak, par. 2(1).

⁵ Podnesak, par. 2(2) i (3).

⁶ "Prosecution motion concerning use of leading questions, the attribution of time to the Defence cases, the time allowed for cross-examination by the Prosecution, and associated notice requirements" / "Zahtjev Tužilaštva u

9. Rasprava na pretresu održanom 22. maja 2008. godine vodila se oko pitanja da li vrijeme koje je Vijeće dodijelilo za ispitivanje pojedinog svjedoka, pored vremena za glavno ispitivanje, uključuje i vrijeme za dodatno ispitivanje. U tom pogledu Vijeće podsjeća na smjernicu br. 5, par. 13 Odluke od 24. aprila 2008. godine. Taj paragraf predviđa da Vijeće određuje količinu vremena kako za glavno ispitivanje, tako i za dodatno ispitivanje, na osnovu informacija datih na osnovu smjernice br. 4 i spiskova podnijetih na osnovu pravila 65ter(G) Pravilnika. Prema tom pravilu, vrijeme koje Vijeće dodijeli za pojedinog svjedoka obuhvata vrijeme za glavno ispitivanje i vrijeme za dodatno ispitivanje.

10. Za razliku od odbrane, Vijeće smatra da je ovo pravilo pravično. Prema smjernici br. 4, strana koja izvodi svjedoka sama u okviru mjesečnog rasporeda određuje predviđeno trajanje njegovog ispitivanja. S izuzetkom slučaja da se to trajanje koje je strana predvidjela čini posve nerazumnim ili ako u mjesečnom rasporedu drugim stranama u postupku nije ostavljeno dovoljno vremena za unakrsno ispitivanje, Vijeće će prihvatiti prijedlog. Shodno tome, zadatak strane koja izvodi svjedoka jeste da unaprijed dobro proračuna koliko će joj vremena biti potrebno i za glavno ispitivanje i za dodatno ispitivanje. Vijeće će stoga dotičnu stranu pozvati da prije početka glavnog ispitivanja naznači koliko je vremena namijenila za dodatno ispitivanje svjedoka.

11. Imajući u vidu rečeno, Vijeće prihvaća da se mogu pojaviti situacije u kojima je teško prije unakrsnog ispitivanja svjedoka predvidjeti da li će dodatno ispitivanje biti potrebno ili ne. Može se zamisliti i situacija da strane koje sprovode unakrsno ispitivanje sa svjedokom pokrenu teme koje nisu bile pominjane u okviru glavnog ispitivanja. Budući da strana koja izvodi svjedoka ne može uvijek predvidjeti takvu hipotetičnu situaciju, Vijeće će se pokazati fleksibilnim i eventualno odobriti dodatno vrijeme za dodatno ispitivanje. Vijeće smatra da je ovakav pristup u skladu s pristupom koji je bio usvojen za izvođenje dokaza optužbe.

12. Što se ovog pitanja tiče, Vijeće smatra potrebnim da podsjeti da će se, u skladu sa smjernicom br. 6, par. 19. Odluke od 24. aprila 2008., sve vrijeme dodijeljeno za glavno i dodatno ispitivanje svjedoka odbiti od ukupnog vremena dodijeljenog strani koja izvodi svjedoka.

vezi s korištenjem sugestivnih pitanja, dodjelom vremena za izvođenje dokaza odbrane, vremena za unakrsno ispitivanje od strane tužioca i potrebom za odgovarajućim obavijestima"/, 20. maj 2008.

13. To nas dovodi do tumačenja smjernice br. 6, par. 18, 19 i 20 Odluke od 24. aprila 2008. godine. Za razliku od smjernice br. 5, čija je tema dodjeljivanje vremena za ispitivanje konkretnog **pojedinih svjedoka**, smjernica br. 6 odnosi se na **ukupno vrijeme** dodijeljeno odbrani za izvođenje dokaza odbrane.

14. Kako je i bilo najavljeno u paragrafu 18 Odluke od 24. aprila 2008., dana 25. aprila 2008. Vijeće je izdalo odluku kojom je odredilo količinu vremena za izvođenje dokaza odbrane za sve timove odbrane.⁷ Na taj način je odbrani optuženog Prlića dodijeljeno 95 sati, odbrani optuženog Stojića 59 sati, odbrani optuženog Praljka 55 sati, odbrani optuženog Petkovića 55 sati, odbrani optuženog Čorića 50 sati, a odbrani optuženog Pušića 22 sata i 30 minuta za izvođenje dokaza odbrane. U paragrafima 19 i 20 Odluke od 24. aprila 2008. objašnjava se šta to ukupno vrijeme uključuje. Prema paragrafu 19, ukupno vrijeme dodijeljeno pojedinom timu odbrane uključuje vrijeme za glavno ispitivanje i vrijeme za dodatno ispitivanje svih njegovih svjedoka. Prema paragrafu 20, ukupno vrijeme obuhvata i vrijeme iskorišteno u okviru unakrsnog ispitivanja svjedoka kojeg je izveo neki drugi tim odbrane za razgovor o temama različitim od onih o kojima se govorilo u okviru glavnog ispitivanja tog svjedoka.

15. Vijeće prihvata da nije uvijek lako definirati razliku između teme koja je već bila obrađena sa svjedokom u okviru glavnog ispitivanja i teme koja bi mogla da se okvalifikuje kao "nova", o kojoj se prvi put razgovaralo u okviru unakrsnog ispitivanja svjedoka. Naime, razne teme o kojima se govorilo može biti teško razgraničiti. Kako bi se na što jasniji način pratio utrošak vremena i olakšao posao službenika Sekretarijata na pretresu, stranu koja vodi unakrsno ispitivanje Vijeće poziva da prije početka unakrsnog ispitivanja naznači o kojim temama želi ispitivati svjedoka, uz pojašnjenje o tome u kojoj su mjeri te teme sa svjedokom bile obrađene u fazi glavnog ispitivanja. Tada će Vijeće donijeti odluku o tome da li se radi o novoj temi i to vrijeme oduzeti od ukupnog vremena dodijeljenog za izvođenje dokaza odbrane strani koja u dotičnoj prilici sprovodi unakrsno ispitivanje. Vijeće će službenika Sekretarijata na pretresu zamoliti da vodi obračun utroška vremena na način utvrđen u smjernici br. 7, par. 21 **c)** Odluke od 24. aprila 2008. godine.

⁷ Odluka o dodjeljivanju vremena za izvođenje dokaza odbrane, 25. april 2008.

IZ TIH RAZLOGA,

VIJEĆE

NA OSNOVU pravila 85(B) i 90 Pravilnika,

IZDAJUĆI POJAŠNJENJE Odluke od 24. aprila 2008. kako slijedi,

IZJAVLJUJE da

1. vrijeme koje je Vijeće dodijelilo za ispitivanje pojedinog svjedoka odbrane obuhvata vrijeme za glavno ispitivanje i vrijeme za dodatno ispitivanje svjedoka; dodatno vrijeme može se odobriti ako strana predloži ubjedljive razloge; to dodatno vrijeme oduzima se od ukupnog vremena koje je strani koja izvodi dotičnog svjedoka Vijeće dodijelilo za izvođenje dokaza odbrane;
2. dodatno ispitivanje u pravilu će se dozvoljavati ako to strana koja izvodi svjedoka zatraži, s napomenom da Vijeće vrši kontrolu nad načinom ispitivanja svjedoka u skladu s pravilom 90(F) Pravilnika;
3. Vijeće će odobravati dovoljnu količinu vremena za dodatno ispitivanje, zavisno od tema pokrenutih tokom unakrsnog ispitivanja svjedoka;

POZIVA

4. stranu koja izvodi svjedoka, da po potrebi, najkasnije prije početka glavnog ispitivanja, Vijeću naznači koliko je vremena namijenila za dodatno ispitivanje svjedoka, I
5. stranu koja vodi unakrsno ispitivanje, da prije početka unakrsnog ispitivanja naznači teme o kojima želi ispitivati svjedoka, s pojašnjenjem u kojoj mjeri su te teme već bile obrađene u okviru glavnog ispitivanja svjedoka.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, a mjerodavan je tekst na francuskom.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsjedavajući Vijeća

Dana 29. maja 2008.

U Haagu (Nizozemska)

[pečat Međunarodnog suda]